

1981

No. 121

STAATSBLAD
van de
REPUBLIEK SURINAME

DECREET E-20

DECREET van 6 augustus 1981, houdende nadere wijziging van de "Bankwet 1956" (G.B. 1956 No. 97, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1973 No. 26).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat — in verband met de bevordering van een evenwichtige sociaal-economische ontwikkeling van het land — het wenselijk is de "Bankwet 1956" (G.B. 1956 No. 97, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1973 No. 26), nader te wijzigen;

Heeft, na goedkeuring door de Raad van Ministers, vastgesteld het navolgende decreet:

Artikel I.

In de Bankwet 1956 (G.B. 1956 No. 97, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1973 No. 26) worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel I wordt gelezen als volgt:

Deze wet verstaat onder:

de Bank	:	de Centrale Bank van Suriname;
de Staat	:	de Republiek Suriname of wel kortweg Suriname;
de Regering	:	de Regering van Suriname;
de Minister	:	de Minister van Financiën;
het officiële nieuwsblad	:	het Advertentieblad van de Republiek Suriname.

2

1981

No. 121

B. Aan artikel 9 wordt een nieuw punt f toegevoegd, luidende als volgt:

f. het bevorderen van een evenwichtige sociaal-economische ontwikkeling van Suriname.

C. Artikel 10 wordt gelezen als volgt:

Ten aanzien van de taakstelling van de Bank, vermeld in artikel 9 onder a, wordt met betrekking tot de wisselkoers van de Surinaamse gulden het navolgende bepaald:

a. De Regering stelt, met inachtneming van hetgeen ter zake bepaald is in of krachtens internationale overeenkomsten waarbij Suriname partij is, op voordracht van de Minister, regelen vast betreffende de wisselkoers-arrangementen, die met betrekking tot de gulden gelden.

b. De Minister zendt geen voordracht als onder a bedoeld aan de Regering dan na overleg met de raad van commissarissen en de president van de Bank.

c. De Bank kan de Minister adviseren tot het doen van een voordracht als onder a bedoeld.

d. Het besluit houdende regelen als onder a bedoeld wordt gepubliceerd in het officiële nieuwsblad.

e. Het bepaalde onder a, b en d is mede van toepassing in geval van wijziging van een besluit, genomen door de Regering overeenkomstig het onder a bepaalde.

f. De Bank stelt met inachtneming van het onder a en e bepaalde de koersen voor het deviezenverkeer in Suriname vast. Dit kan vaststelling van maximum- en minimumkoersen inhouden.

g. De Bank is bevoegd de notering van koersen van één of meer valuta's tijdelijk op te schorten, indien en voor zolang de ontwikkelingen op de internationale wisselmarkten daartoe aanleiding geven.

h. De koersen als onder f bedoeld, dan wel het besluit tot opschorting van de notering als onder g bedoeld, worden door de Bank gepubliceerd in het officiële nieuwsblad.

- i. Eventuele winsten of verliezen, ontstaan voor de Bank in het kader van het beheer van het goud- en deviezenbezit van de Staat als bedoeld in artikel 20, lid 5, hetzij als gevolg van koerswijzigingen van de valuta's van andere landen ten opzichte van de Surinaamse gulden, hetzij als gevolg van al dan niet gerealiseerde waardeverschillen op het goud dat op enig moment deel uitmaakt van het goud- en deviezenbezit van de Staat, zullen worden gecrediteerd respectievelijk gedebiteerd op een speciale rekening, welke deel zal uitmaken van de balans van de Bank.
Zij zullen niet worden opgenomen onder de winsten of verliezen van de Bank.
Deze regeling sluit de vorming van een bijzondere reserve tegen mogelijke verliezen van bovenbedoelde aard niet uit.
- D. In artikel 21 lid 2 wordt in plaats van "vijf ten honderd van de geraamde uitgaven" gelezen: tien ten honderd van de geraamde middelen.
- E. In artikel 22 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:
- 1) in lid 2 wordt de zinsnede "een periode van minimaal 1 jaar en maximaal 5 jaar" vervangen door: de tijd van 5 jaren;
 - 2) aan lid 3 worden, na de tweede alinea, twee nieuwe alinea's toegevoegd, luidende:
Bij afwezigheid of ontstentenis van de benoemde plaatsvervangend president wordt het bestuur van de Bank tijdelijk waargenomen door de oudste directeur in dienstjaren.
Bij afwezigheid of ontstentenis van alle directeuren berust het bestuur van de Bank tijdelijk bij de Regeringscommissaris.
 - 3) In lid 4 wordt in plaats van "en het pensioen" gelezen: het pensioen en de overige arbeidsvoorwaarden.
- F. In artikel 23a lid 2 wordt in plaats van: "en het pensioen" gelezen: het pensioen en de overige arbeidsvoorwaarden.

- G. Artikel 25 lid 1 sub b wordt gelezen als volgt:
- b. de directeur van Financiën en de directeur van Economische Zaken;
- H. In artikel 27 lid 2 wordt in plaats van "een door de Minister van Financiën aan te wijzen commissaris" gelezen: de directeur van Financiën en bij diens afwezigheid of ontstentenis door de directeur van Economische Zaken.
- I. Overal waar in deze wet staat "het Land", "Landskassier", "'s Landskas" wordt onderscheidenlijk gelezen: de Staat, Staatskassier, Staatskas.

Artikel II.

1. Dit decreet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname bekend gemaakt.
2. Het treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van zijn bekendmaking.

Gegeven te Paramaribo, de 6e augustus 1981

H.R. CHIN A SEN.

Het Militair Gezag,
D.D. BOUTERSE.

De Minister van Financiën,
A.E. TELTING.

Uitgegeven te Paramaribo, de 6e augustus 1981.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Distriktsbestuur en Milieubeheer a.i.,
A. E. TELTING.

DECREET van 6 augustus 1981, houdende wijziging van de "Bankwet 1956" (G.B. 1956 No. 97, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1973 No. 26).

NOTA VAN TOELICHTING

1. In de hier voorgestelde wijzigingen van de Bankwet worden drie vernieuwingen aangebracht. Deze hebben betrekking op de taak van de Bank, de vaststelling van wisselkoersen en de kredietfaciliteiten van de Staat bij de Bank.

a. De taak van de Bank

De Centrale Bank van Suriname opereert in een sociaal-economisch milieu waarin groei en rechtvaardige verdeling de meest op de voorgrond tredende doelstellingen zijn. Het beleid van de Bank zal aan deze nationale doelstellingen moeten worden aangepast, zonder daarbij een zo harmonisch mogelijke realisatie van de overige — niet minder belangrijke — algemeen aanvaarde doelstellingen van sociaal-economisch beleid uit het oog te verliezen, met name: de handhaving van een stabiel prijspeil, het scheppen van voldoende werkgelegenheid en het handhaven van evenwicht op de betalingsbalans.

Dit betekent dat de Centrale Bank meer dan voorheen actief moet medewerken aan het opbouwen van een zodanige financiële infrastructuur, dat de sociaal-economische ontwikkeling zoveel mogelijk uit eigen besparingen kan worden gefinancierd. Deze taak hangt nauw samen met de andere taken van de Bank en is bovendien een uitvloeisel van het beginsel der "self-reliance" waarvoor de Regering zich nadrukkelijk heeft uitgesproken.

b. De wisselkoersen

De bepalingen met betrekking tot de vaststelling van de wisselkoers van de Surinaamse geldeenheid worden in overeenstemming gebracht met de gewijzigde nationale en internationale omstandigheden (artikel 10).

Als uitvloeisel van Suriname's betrokkenheid via het Koninkrijk der Nederlanden bij het Internationale Monetair Fonds (I.M.F.) was Suriname gehouden de voorschriften van deze instelling, zoals vervat in haar statuten, na te leven en zijn wetgeving zoveel mogelijk hieraan aan te passen. Deze situatie werd uiteraard gekontinueerd toen ons land in 1978 tot het I.M.F. toetrad.

Het opheffen in 1971 door de Verenigde Staten van Amerika van de inwisselbaarheid van de dollar in goud of een ander reservemiddel en het in dat jaar door enkele industrielanden genomen besluit om hun valuta's te laten zweven, brachten een ommekeer teweeg in het op goud gebaseerde systeem van vaste wisselkoersen, zoals zulks verankerd was in de statuten van de Overeenkomst betreffende het I.M.F. (hierna te noemen: de Overeenkomst). De rol van het goud als reservemiddel in het internationale geldstelsel, alsook in de nationale geldstelsels, werd hierdoor gereduceerd.

Tevens kwam door de bepaling in de Overeenkomst dat de pariwaarde van de valuta van ieder lid-staat uitgedrukt moest worden in goud of in U.S.-dollars van het op 1 juli 1944 geldend gewicht en gehalte waaruit het systeem van vaste wisselkoersen voortvloeide, op losse schroeven te staan. Dit was eveneens het geval met de hiervan in de diverse nationale wetgevingen — ook in de Surinaamse — afgeleide bepaling, waarbij de waarde van de nationale valuta werd uitgedrukt in een zekere hoeveelheid goud of in U.S.-dollars van 1944.

Aan deze onzekere situatie kwam een einde bij de tweede herziening in 1978 van de Overeenkomst.

Ter vervanging van het op goud gebaseerde wisselkoerssysteem is in artikel IV van de Overeenkomst bepaald dat ieder lid zijn eigen wisselkoersarrangementen mag instellen, waarvan het I.M.F. in kennis moet worden gesteld.

Deze bepaling wordt gekenmerkt door een principiële vrijheid voor de lidstaten in hun keuze van regelingen op wisselkoersgebied, met dien verstande dat bij een meerderheid van 85% van het totale aantal stemmen in het I.M.F. besloten kan worden om terug te keren naar een algemeen geldend pariteitenstelsel.

Hoewel ook dan in beginsel de mogelijkheid bestaat tot het kiezen van andere wisselkoers-arrangementen, wordt op deze wijze uitdrukkelijk uitzicht geboden op de terugkeer tot een algemeen pariteitenstelsel als fundament voor het internationale monetaire systeem.

Op de lidstaten rust de verplichting om ordelijke wisselkoers-arrangementen te verzekeren en een stabiel stelsel van wisselkoersen te bevorderen.

Bij eventuele veranderingen in de wisselkoers-arrangementen zal hiervan onverwijld mededeling aan het I.M.F. moeten worden gedaan.

Hierdoor was het goud als een factor in het internationale geldstelsel en in de nationale geldstelsels geëlimineerd. **De Nederlandse vertaling van het gewijzigde Artikel IV is als bijlage bij deze nota van toelichting opgenomen.**

Bij de toetreding van Suriname tot het Fonds heeft de Minister van Financiën op 8 april 1978 ten aanzien van het door Suriname toe te passen wisselkoers-arrangement aan deze instelling bericht, dat in Suriname vaste officiële aan- en verkoopkoersen voor transacties in Amerikaanse dollars bestaan. De huidige aan- en verkoopkoersen zijn respectievelijk Sf 1,77 en Sf 1,88 per dollar, terwijl bij transacties met het I.M.F. het gemiddelde van deze koersen als de representatieve koers voor de Surinaamse gulden zal gelden.

Het thans bereikte stadium in de ontwikkeling van het internationale geldstelsel, dat gebaseerd is op het hieromtrent bepaalde in de tweede herziening van de Overeenkomst, welke Suriname vanwege zijn toetreding tot deze instelling dient na te leven, zal ook in onze wetgeving tot uitdrukking moeten worden gebracht.

Het is derhalve noodzakelijk de in de "Bankwet 1956" voorkomende bepalingen betreffende het wisselkoerssysteem van Suriname, welke nog uitgaan van een bepaald gewicht in goud voor de waarde van de Surinaamse gulden, te herzien en aan te passen aan de thans vigerende bepalingen in de Overeenkomst.

In het ontwerp zijn voor zover mogelijk de thans geldende bepalingen gehandhaafd. Uitbreiding van het aantal

bepalingen is evenwel noodzakelijk om in voorkomende gevallen adequaat te kunnen handelen.

Het bepaalde in art. 10 sub a vindt zijn oorsprong in de nieuwe versie van artikel IV van de I.M.F.-statuten.

De bevoegdheid tot vaststelling en wijziging van de wisselkoers-arrangementen ligt — evenals voorheen ten aanzien van de goudwaarde — bij de Regering. De Minister van Financiën doet hiertoe een voordracht nadat overleg met de raad van commissarissen en de president van de Bank is gepleegd.

In geval van een acute crisis op de wisselmarkten is aan de Bank de bevoegdheid gegeven de notering van buitenlandse geldsoorten op te schorten. Uiteraard zal een opschorting slechts van tijdelijke aard kunnen zijn en — afhankelijk van de ontwikkeling van de ontstane crisis — moeten leiden, hetzij tot terugkeer tot de vroegere situatie, hetzij tot wijziging van de overeenkomstig art. 10 sub a vastgestelde regelen.

c. De kredietfaciliteiten aan de Staat

De formule volgens welke het kredietplafond van de Staat bij de Centrale Bank wordt vastgesteld, wordt hierbij gewijzigd en in overeenstemming gebracht met de eisen des tijds (artikel 21 lid 2).

Het in dit artikel voorgeschreven verplicht te verlenen krediet aan de Staat is bedoeld om tijdelijke liquiditeits tekorten te overbruggen, welke kunnen ontstaan doordat de ontvangsten en de uitgaven van de Staat niet synchroon verlopen. De nadruk moet hierbij vooral gelegd worden op de tijdelijkheid van de kredietverstrekking. In het tweede lid van het huidige artikel is het plafond van dit krediet vastgesteld op 5 procent van de geraamde uitgaven van de gewone dienst der begroting over het lopende dienstjaar. De ervaring heeft uitgewezen dat door de aanzienlijke stijging in de afgelopen jaren van de uitgaven en de ontvangsten op de gewone dienst der begroting, het bedrag waarmee de uitgaven de ontvangsten tijdelijk mogen overtreffen ook groter geworden is. De tot dusver gehanteerde grondslag voor de bepaling van het kredietplafond is niet meer adequaat te noemen

en moet derhalve worden aangepast. In het onderhavige ontwerp wordt die aanpassing gezocht door het huidige percentage van 5 te verdubbelen tot 10 en bij dit nieuwe percentage als grondslag voor de vaststelling van het kredietplafond uit te gaan van het totaal der geraamde middelen in plaats van het totaal der geraamde uitgaven van de gewone dienst der begroting voor het lopende dienstjaar.

De wijziging van artikel 21 lid 2 van de Bankwet 1956 in de zin zoals hiervoren aangegeven, zal met zich brengen dat ook de Leningwet 1971 (G.B. No. 147) gewijzigd zal moeten worden. Immers de Leningwet beperkt de uitgifte van schatkistpapier met een looptijd van niet meer dan vijf jaren tot een maximumbedrag van Sf 20 miljoen.

Dit maximum zal tot Sf 45 à Sf 50 miljoen moeten worden verhoogd ($\pm 10\%$ van de geraamde middelen van de gewone dienst der begroting).

II. Andere wijzigingen.

Naast de drie vernieuwingen wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt een aantal wenselijk geachte wijzigingen voor te stellen. Deze zijn:

a. Aanpassing aan de nieuwe status van Suriname

Als gevolg van de gewijzigde staatkundige verhoudingen en de inwerkingtreding van de Grondwet van de Republiek Suriname op 25 november 1975 is het wenselijk bepaalde begripsomschrijvingen in artikel 1 van de Bankwet 1956 aan te passen aan de bepalingen van de Grondwet en aan de nieuwe benaming van het officiële nieuwsblad.

Overall in de wet is dan ook de terminologie hieraan aangepast (zie wijzigingen onder letter 1).

b. Termijn van benoeming van de president

Vanaf de oprichting van de Bank in 1957 tot en met 1973 werd de president benoemd voor een periode van vijf jaar. In 1973 werd dit artikel gewijzigd en werd de mogelijkheid geopend de president ook voor kortere periode

en wel minimaal een jaar te benoemen. Thans wordt voorgesteld terug te gaan tot de constructie van voor 1973.

De president en de Centrale Bank van Suriname hebben een in de wet neergelegde verantwoordelijkheid; de uitoefening van de functie is gediend met een zo groot mogelijke continuïteit.

Indien eenmaal een uiterst zorgvuldige keuze is gedaan dient de betrokken functionaris in de gelegenheid te worden gesteld gedurende een aantal jaren zijn taak te vervullen. In de wet is bovendien de mogelijkheid opgenomen om — zonodig — het beleid van de president te corrigeren.

c. Waarneming bestuur van de Bank

Bij de wijziging van de Bankwet in 1973 werd bepaald dat benoeming van de plaatsvervangend president geschiedt voor zover er één of meer directeur(en) is of zijn uit de directieleden. Evenwel is niet voorzien in het geval van gelijktijdige afwezigheid of ontstentenis van zowel de president als de directeur die als plaatsvervangend-president is benoemd.

De invoeging van twee nieuwe alinea's na de tweede alinea van artikel 22 lid 3 dient om duidelijk te bepalen dat ingeval bovenbedoelde situaties zich onverhoopt mochten voordoen, er altijd een functionaris is die met het bestuur van de Bank is belast.

Tot dusver is niet bepaald wie de overige arbeidsvoorwaarden van de president en de directieleden, buiten het salaris en het pensioen, moet vaststellen. De onderhavige aanvulling van artikel 21 lid 4 en artikel 23a lid 2 dient om hierin te voorzien.

d. Aanwijzing van de directieleden van Financiën en Economische Zaken als commissaris

Voor een betere coördinatie van de uitvoering van het monetaire, financiële en economische beleid verdient het aanbeveling dat de directieleden van Financiën en Economische Zaken, die nauw betrokken zullen worden bij het uitstippelen van het financiële en economische beleid,

evenals vóór 1973 ambtshalve deel uitmaken van de raad van commissarissen van de Bank (zie artikel 25 lid 1 sub b).

e. Vervanging Regeringscommissaris

In de vervanging van de regeringscommissaris als voorzitter in de gewone vergaderingen van de raad van commissarissen zal vlotter kunnen worden voorzien indien, zoals aanvankelijk het geval was, achtereenvolgens de directeur van Financiën en de directeur van Economische Zaken als zodanig zullen optreden (zie artikel 27 lid 2).

De Minister van Financiën,
A.E. TELTING.